

Postup zjišťování, zda množina R s operacemi $+$ a $\cdot$ je okruh, obor integrity, těleso.

1. $(R, +, \cdot)$ je okruh ?

a) $(R, +)$ je komutativní grupa ?

- a) operace $+$ je komutativní ?
- β) $(R, +)$ je pologrupa ?

- γ) nalezení nuly okruhu o (o je neutrální prvek vzhledem k $+$)
- δ) k libovolnému prvku $a \in R$ nalezení opačného prvku x

b) $(R, \cdot)$ je pologrupa s jedničkou ? a navíc zjistit, zda je operace $\cdot$ komutativní

- α) operace $\cdot$ je komutativní ? (to se ověřuje navíc, z důvodů pozdějšího použití)
- β) $(R, \cdot)$ je pologrupa ?
- γ) nalezení jedničky okruhu e (e je neutrální prvek vzhledem k $\cdot$)

c) platí distributivní zákon(y) ? (pokud je operace $\cdot$ komutativní, ověřuje se jenom jeden distributivní zákon)

2. okruh $(R, +, \cdot)$ je oborem integrity ?

a) okruh $(R, +, \cdot)$ je netriviální ?

b) okruh $(R, +, \cdot)$ je komutativní ? (viz výše)

c) okruh $(R, +, \cdot)$ nemá dělitele nuly ?

3. okruh $(R, +, \cdot)$ je tělesem ?

a) okruh $(R, +, \cdot)$ je netriviální a komutativní ? (viz výše)

b) k libovolnému nenulovému prvku $a \in R$ nalezení inverzního prvku x

Standardní postupy pro některé z výše uvedených případů:

1.a.γ) **Nalezení nuly okruhu** o (o je neutrální prvek vzhledem k operaci $+$).

Pro libovolné $a \in R$ se z rovnice $a + o = a$ nebo z rovnice $o + a = a$ spočítá o .

Poznámka: Vzhledem k tomu, že již bylo dokázáno, že operace $+$ je komutativní, stačí uvažovat jenom jednu z obou rovnic.

1.a.δ) **K libovolnému prvku** $a \in R$ **nalezení opačného prvku** x .

Pro libovolné $a \in R$ se z rovnice $a + x = o$ nebo z rovnice $x + a = o$ spočítá x .

Poznámka: Vzhledem ke komutativitě operace $+$, stačí (podle věty 1.6.) uvažovat jenom jednu z obou rovnic.

1.b.γ) **Nalezení jedničky** e (e je neutrální prvek vzhledem k operaci $\cdot$).

Pro libovolné $a \in R$ se z rovnice $a \cdot e = a$ a $e \cdot a = a$ spočítá e .

Je-li operace $\cdot$ komutativní, pak stačí uvažovat jenom jednu z obou rovnic (jinak ne !!).

2.c) **Ověření, že okruh $(R, +, \cdot)$ nemá dělitele nuly.**

Předpokládá se, že $a \cdot b = o$ a že $a \neq o$. Potom se z rovnice $a \cdot b = o$ počítá b a musí vyjít, že $b = o$.

3.b) **K libovolnému nenulovému prvku** $a \in R$ **nalezení inverzního prvku** x .

Pro libovolné $a \in R$, $a \neq o$ se z rovnice $a \cdot x = e$ nebo z rovnice $x \cdot a = e$ spočítá x .

Poznámka: Vzhledem k tomu, že již bylo dokázáno, že $(R, \cdot)$ je pologrupa s jedničkou, stačí (podle věty 1.6.) uvažovat jenom jednu z obou rovnic.